

Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihracına yetki verilmesi hakkındaki 7090 sayılı Kanunun birinci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/358)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 904/1130

20 . V . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

Nafia Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 13.V.1959 tarihinde kararlaştırılan Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihracına yetki verilmesi hakkındaki 7090 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin tadiline dair kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

1. Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere 9. III. 1954 tarihinde 6344 sayılı Kanunla yıllık miktarı faizleriyle birlikte 50 milyon lirayı geçmemek üzere 250 milyon liraya kadar Maliye Vekâletince kefalet edilen bono ihracına salâhiyet verilmiş, sonradan 5. II. 1956 tarihinde 6655 sayılı Kanunla bu salâhiyet yıllık miktarı faizleriyle birlikte 70 milyon lirayı geçmemek üzere 300 milyon liraya çıkarılmıştı.

Bu salâhiyetten 1 Mart 1958 tarihine kadar 269 091 171,28 liralık kısmı kullanılmış ve kullanılmıyan 30 908 828,72 liralık kısmı da 1 Mart 1958 tarihinde meriyete giren 7090 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile iptal edilmiştir.

2. 7090 sayılı Kanunun hazırlanmasında, Karayolları Umum Müdürlüğünce, bono ihracına salâhiyet veren 6344 ve 6655 sayılı kanunlara göre yeni bir tadilât yapılarak, bu kanunları devam ettirmek yerine, senelik programların tahakkukunu mümkün kılmak ve bu programların arz edeceği ihtiyaçları karşılamak üzere, kısa vâdeli bono salâhiyetleriyle çalışmanın daha verimli olacağı düşünülmüş ve bono ihraç salâhiyeti senelik miktarı 100 milyon lira olmak üzere iki senelik bir devre için 200 milyon lira olarak teklif edilmişti.

Bu salâhiyetin, Bütçe Komisyonunda, senelik miktarı 70 ve 2 senelik miktarı da 140 milyon lira olarak kabul edilmiş ve bu şekilde kanunlaşmıştır.

7090 sayılı Kanunun verdiği salâhiyetin 1958 yılında 1959 vâdeli 70 000 000 liralık, 1960 vâdeli 28 500 000 liralık, 1961 vâdeli 1 700 335 liralık - 1960 ve 1961 vâdeliler dış anlaşmalar dolayısıyla akdedilen mukavelelerle dış firmalara ve akar yakıt için Petrol Ofise verilmiştir. - kısmı kullanılmış, geriye 39 700 665 liralık salâhiyet kalmıştır.

Kalan bu miktarlardan yine dış anlaşmalara istinaden 25 053 000 liralık bono dış firmalara verilecek ve idare elinde ancak 14 412 000 liralık bir salâhiyet kalmış bulunacaktır.

Karayolları Umum Müdürlüğünün 1958 ve 1959 yılları bütçe imkânları dolayısıyla yeni ihaleli iş ele alınamamış ve dolayısıyla hazırlanan programların tahakkuku mümkün olamamıştır.

1958 yılı bütçesinden 1959 vâdeli bonolar karşılığı 70 milyon liralık bir ödeme yapılacak, buna mukabil senesi içinde ancak yukarıda açıklandığı üzere 14 412 000 liralık bir salâhiyet kullanılabilir.

Bu miktarla başlanılmış ve devam etmekte olan işlerin de karşılığını sağlamak mümkün olmayacaktır. Buna ilâveten Hükümetimizle İtalyan Hükümeti arasında yapılan anlaşmaya göre Karayolları Umum Müdürlüğünce Fiat Müessesesinden alınacak yol vasıtaları için 7 sene müddetle yapılacak 7 milyon dolârlık kredi anlaşması için senede faizleriyle beraber 10 milyon lirayı müteceviz bir bono verilmesi icabedecektir. Bu zaruret dolayısıyla ve başlanılan işlerin aksamasına meydan verilmemek ve programın tatbikini bâzı ihaleli işleri ele almak suretiyle kısmen de olsa tahakkuk ettirebilmek için 7090 sayılı Kanunla verilmiş olan yıllık 70 milyon liralık bono salâhiyetinin 110 ve umumi salâhiyetin de 140 milyon liradan 430 milyon liraya çıkarılmasına zaruret hâsıl olmuştur.

430 milyon liralık salâhiyetin 70 milyonunu 1958 de verilen bonolar teşkil edecek ve bunun karşılığı da 1959 yılında itfa edilmiş olacağına göre kalan 360 milyon liralık bono 1959, 1960, 1961 senelerinde çıkarılanlar da dâhil olmak üzere 110 ar milyon liralık olarak üç senede ihraç ve mütaakıp senelerde itfa edilecektir.

Kalan 30 milyon liralık bono da, 10 ar milyon liralık olmak üzere Fiat Müessesesi ile yapılacak anlaşma üzerine 1962, 1963, 1964 senelerinde itfa edilmek üzere bu müesseseye verilecektir.

İstenilen salâhiyetin 140 milyon lirası esasen 7090 sayılı Kanunla kabul edilmiş olduğuna göre yeniden alınacak salâhiyet 290 milyon liradan ibarettir.

Yukarıda arz olunan sebeplerle ilişik kanun lâyihası hazırlanmış bulunmaktadır.

Nafia Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia Encümeni

Esas No. 1/358

Karar No. 20

1 . VI . 1959

Yüksek Reisliği

Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihraçına yetki verilmesi hakkındaki 7090 sayılı Kanunun 1 ne maddesinin tadiline dair kanun lâyihası, encümenimizde Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Hükümet esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de yerinde ve uygun mütalâa edilerek kanun lâyihası aynen ve mevcudun ittifakiyle kabul edilmiştir. Tercihan ve müstacelen görüşülmesi temennisiyle Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete arz olunur.

Nafia Encümeni

Reisi
Gaziantep
S. Kuranel

Mazbata Muharriri
Afyon K.
O. Uygun

Kâtip
Bilecik
M. Erdem

Denizli
O. Ongan

Gaziantep
C. San

Konya
O. Bibioğlu

Rize
M. F. Mete

Artvin
M. Bumin

Erzurum
N. Fırat

İçel
H. Sinanoğlu
İmzada bulunamadı

Kütahya
M. Diler

Urfa
Ö. Yüksel

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No: 1/358

Karar No: 139

9 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihracına yetki verilmesi hakkındaki 7090 sayılı Kanunun birinci maddesinin tadiline dair Nafia Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 20 Mayıs 1959 tarihli ve 71-904/1130 sayılı tezeresiyle gönderilen kanun lâyihası Nafia Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Karayolları Umum Müdürlüğü ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde mufassalan arz ve izah edilen mucip sebeplere istinaden karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihracına ait, salâhiyet miktarının 300 milyondan 430 milyon liraya çıkarılmasını temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyihayı bidayeten tetkik eden Nafia Encümeni Hükümetin teklifini aynen kabul etmiştir.

Lâyiha üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden sonra maddelerin müzakeresine geçilmiş ve lâyiha encümenimizce de Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	
Muğla	İzmir	Afyon K.
N. Özsan	B. Bilgin	N. Topcuoğlu
Afyon K.	Artvin	Çorum
M. A. Ülgen	H. Çeltikçioğlu	Y. Gürsel
Diyarbakır	Gaziantep	İsparta
H. Turgut	E. Cenani	T. Tıfıl
İstanbul	İstanbul	İzmir
N. Kırşan	N. N. Yücel	D. Akbel
Kastamonu	Kayseri	Kütahya
M. İslâmoğlu	O. Kavuncu	S. S. Nasıkoğlu
Manisa	Nevşehir	Bize
S. Mihçioğlu	N. Önder	İ. Akçal
Siird	Sinob	Trabzon
M. D. Süalp	Ö. Özen	İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihracına yetki verilmesi hakkındaki 7090 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1. 7090 sayılı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 1. — Karayolları Umum Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki 5539 sayılı Kanununun 33 ncu maddesi gereğince girişilecek taahhüt işlerinde kullanılmak ve yıllık miktarı faizleriyle birlikte (110) milyon lirayı geçmemek üzere (430) milyon liraya kadar bono ihracına Nafia Vekilinin muvafakati ile Karayolları Umum Müdürlüğü ve bu bonolara kefalet etmeye Maliye Vekili mezundur.

Çıkarılacak bonolar her sene Karayolları Umum Müdürlüğü bütçesine konulacak tahsisattan itfa olunur.»

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

13 . V . 1959

Bagvekil

A. Menderes

Devlet Vekili ve
Bas. - Yay. ve Turz. V. V.
A. Aker

Devlet Vekili

Devlet Vekili ve
Münakalât V. V.
M. Kurbanoğlu

Devlet Vekili ve
Çalışma V. V.
H. Şaman

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes

Hariciye Vekili
F. R. Zorlu

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Ticaret Vekili
H. Erkmen

Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen

Münakalât Vekili

Sanayi Vekili

İmar ve İskân Vekili
M. Berk

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

Dahiliye Vekili ve
Sih.ve.İç. Mua. V. V.
N. Gedik

Maliye Vekili
H. Polatkan

Nafia Vekili
T. İleri

Sth. ve İç. Mua. Vekili

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Çalışma Vekili

Bas. - Yay. ve Turz Vekili

Koordinasyon Vekili ve
Sanayi V. V.
S. Ataman